

# GAZETA TRANSILVANIEI

Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tarif şi învoială. Manuscrisele nu se înapoiază.

**ZIAR POLITIC NAŢIONAL.**

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branice & Comp.  
Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacţia şi administraţia:  
**Strada Prundului Nr. 15.**

## Faza cea nouă la chestiunea naţională românească.

De Vasile Mangra arhiepiscop şi  
metropolit greco-oriental român.

I.

Oare între împrejurările actuale create de războiul mondial, mai există preste tot o chestiune de naţionalitate înăuntrul Monarhiei noastre şi în ce înţeles mai se poate vorbi azi de o asemenea chestiune? În lupta, ce o purtăm acum în al treilea an pentru existenţa şi integritatea teritorială a Monarhiei, diferitele ei popoare s'au contopit în focul spiritului patriotic de jertfă comună într-o unitate nedestructibilă. În mijlocul încercării acesteia mari s'a îndeplinit o unire nedespărţită şi indisolubilă a tuturor puterilor materiale şi spirituale. Prin această Monarhia a putut dovedi o putere neînvinsă şi o tărie internă, de care duşmanii noştri n'aveau nici cea mai palidă idee şi care poate în trecut nici când nu o vor fi presupus să existe.

În Monarhia noastră şi cu deosebire în Ungaria astfel nu mai există o chestiune de naţionalitate şi prin urmare ar fi cu totul fără îndreptăţire şi nepotrivit să discutăm această chestiune ca un simptom caracteristic al situaţiei actuale. De o chestiune de naţionalitate în sens tradiţional nu mai poate fi vorba, problema este azi scoasă cu totul din şirul chestiunilor politice actuale, ea a devenit o chestiune de ordine istorică, care aparţine absolut de domeniul trecutului. Înainte de război duşmanii noştri de acum au căutat să folosească problema naţionalităţilor prin agitaţiuni naţionale artificiale şi inspirate din afară ca dinamită în contra Monarhiei şi chiar şi în condiţiunile lor de pace publicate de curând repetează ei acest experiment cu intenţiunea de a-şi ascunde planurile lor secrete. Dar rezultatul va fi tot atât de zadarnic, cum a fost înainte de război.

O chestiune de naţionalitate românească, ca o problemă specifică a Românilor din Monarhie şi cu deosebire din Ungaria, prin urmare nu mai există astăzi şi — nădăjduim tare — nu va mai exista nici în viitor, deşi această chestiune în anii din urmă a fost exploatăată în regatul România mai cu seamă în contra statului ungar şi deşi diplomaţia antantei îşi dă şi

azi toată silinţa să facă acelaş lucru. Există însă o chestiune românească, nu însă ca o chestiune de politică internă a Monarhiei sau a Ungariei, ci ca o chestiune specifică românească etnografică, ca chestiune de existenţă a României şi a întregii rase româneşti.

La 11 Martie 1915 într-un articol politic am dat expresiune ideei, că prin politica rusofilă România poate să dispară într-o zi cu totul de pe harta Europei, dar elementul românesc din Monarhia austro-ungară ar rămânea şi în acest caz neştirbit în posesiunea deplină a capacităţii sale de viaţă. Românii cu adevărat patrioţi, ori la ce ţară au aparţinut ei, au avut totdeauna convingerea fermă, că existenţa unei puteri habsburgice tari în mijlocul Europei este o chezaşie cu mult mai puternică pentru existenţa românismului, decât ar fi în cazul dispariţiunii acestei puteri habsburgice o Românie mare, care ar cuprinde în sine totalitatea românismului. Iar presupunerea mea respective îngrijorarea mea cu privire la România s'a îndeplinit mai curând decât aş fi cugetat. Căci oare unde este azi mândra Românie independentă? De ce soarte s'a împărtaşit de atunci încoace coroana de oţel turnată din tunurile dela Plevna a viteazului rege Carol? Moştenitorul degenerat al acestei coroane, sperjuriul nepot al marelui rege, a trebuit să fugă în Rusia şi să ceară îndurare şi milă dela ţarul. Şi este mare întrebare, că oare peste tot ţarul va voi şi va fi în stare să-l mântuiască şi imperiul ţarilor nu va face în nici un caz acest lucru pentru a-i da îndărăt ţara, ci pur şi simplu pentru ca să şi-o aservească, dupăcum Rusia pândeste de două sute de ani neconţinut ocaziunea, ca să pună stăpânire definitivă pe principatele româneşti, cum a încercat să le anecheze de cinci ori în cursul acestui interval de timp.

În anul 1711 a silit Petru cel Mare pe Dimitrie Cantemir vodă să cedeze Moldova imperiului rusesc. Numai dupăce Turcii au bătut pe Ruşi la Stănileşti, a putut fi eliberată iarăş Moldova din ghiarele protegătorului pravoslavnic. A doua încercare a făcut-o la anul 1768 Catherina II, care, începând o expediţiune contra Turcilor, ocupă milităreşte ambele Principate române şi sili pe boieri şi clerul înalt să-i predea ei ţara. Dar în urma păcii dela Cuciuc—

Cainargi încheiate între Turci şi Ruşi la 1774 au fost eliberate şi de astădată din nou Principatele române la stăruinţa Austriei. Ţarina Catherina II se strădui şi mai târziu după aceea să pună mâna pe Principatele române. Astfel reuşi la 1782 să facă o învoială cu împăratul Iosif II, căruia pe lângă garantarea altor avantaje îi oferi Valachia până la râul Olt, iar pentru sine îşi păstră stăpânirea asupra Basarabiei, Moldovei şi restului Valachiei. Pacea dela Iaşi ruso-turcească încheiată la 1792 a eliberat însă şi a treia oară Principatele româneşti de domnia arbitrară rusească. A patra încercare o întreprinse ţarul Alexandru I. Napoleon recunoscuse în 1807 la Tilsit şi în 1808 la Erfurt cucerirea Principatelor române de către imperiul ţarului şi împăratul Alexandru I proclamă în ucagul său din anul 1811 încorporarea lor la Rusia. Când însă la 1812 Napoleon ameninţa Rusia cu armata sa cea mare, trupele ţarului se retraseră din Principate şi astfel rămase numai Basarabia în posesiunea Rusiei, pecând Moldova şi Valachia fură din nou eliberate de sub jugul rusesc. A cincia ocupaţiune a ambelor Principate române s'a întâmplat sub ţarul Nicolae I la anul 1828. Dar Austria şi Anglia în pacea dela Adrianopol silară pe împăratul Rusiei să dea iarăş înapoi Principatele şi numai în modul acesta au scăpat aceste ţări nenorocite şi a cincia oară din braţele acestei dragosti sugrumătoare a Rusiei.

Mizeria cauzată de armatele ruseşti în Principate este caracterizată în mod clasic prin cuvintele bătăranilor ale generalului Kutussov din anul 1810: „Românilor să nu le mai rămână altceva decât ochii, dar şi aceştia numai ca să poată plânge”. Patruzeci de mii de ţărani români au fost târaţi în anul 1812 de către Ruşi în robie, mânaţi cu gârbaciul prin stepele ruseşti, ca să le populeze. Cu groază se mai vorbia după generaţiuni întregi de chinurile ne mai auzite ale acestor patruzeci de mii de făpturi nenorocite, între cari se aflau mii de copii, femei şi bătrâni, cari la porunca generalului rusesc Zeltuschin au fost înhamăţi ca şi vitele de povară la carăle încărcate cu alimente şi cu arme pe seama armatelor ruseşti şi dintre cari multe mii şi-au aflat moartea groaznică sub loviturile de biciu şi împun-

săturile de lance ale cazacilor sălbatici.

Este un destin al sorţii nemiloase, că asupra poporului României se împlineşte acum acelaş tragic ca şi acum două sute de ani. Căci şi acum bine de curând îşi aflară treizeci de mii de refugiaţi români, ucigi de foame, de frig şi de boale, mormântul pe pământul Basarabiei la Chişinău; alţi douăsprezece mii, mai ales tineri abia trecuţi de vârsta copilăriei, au fost târaţi în Rusia, ca să fie înrolaţi în armatele ruseşti.

În mijlocul acestei catastrofe poporul României a avut încă norocul, că armatele puterilor centrale, dupăce au zdrobit armatele aliate ruseşti cu româneşti, au cucerit şi ocupat aproape tot teritoriul României şi poporul, vesel că se vede scăpat de tutela rusească impusă prin pretextul frăţiei de arme, salută şi preamăreşte în cuceritori pe adevăraţii săi libertatori. În faptă toţi bărbaţii de stat cu conştiinţa din România au e-nunţat totdeauna cu adâncă convingere, că „lupta Românilor din regat şi afară de regat poate fi numai alături de puterilor vestice civilizate contra tendinţelor de nimicire ruseşti. Aceasta este politica adevărată românească; altă politică nu există şi nu poate exista”. (Dem. A. Stourdza: Europa, Rusia şi România pag. 45).

## Fantazii româneşti.

Sub acest titlu a apărut următorul articol de interes semnat de Wilhelm Begeler, corespondent de război, în „Gazeta Bucureştilor”:

Intr'un sat din Valea Susiţei la depărtare de câţiva kilometri în dosul frontului, m'am întâlnit cu doi ofiţeri români, care fuseseră luaţi prizonieri în ajun în luptele din jurul Cărlanului. După obiceiul german, li se servise o masă caldă, hrănitoare. În timp ce mâncau stăturăm de vorbă şi le spuseli, că după rapoartele ofiţerilor şi soldaţilor noştri, precum şi după observaţiunile mele, tocmai diviziunea din care făceau ei parte se purtase foarte vitejeşte. Plin încă de impresiunea pe care mi-o făcuse întăriturile româneşti, în aparenţă invincibile, de pe culmile ce dominează valea, îi întrebai cum se făcea că ai noştri putuseră lua totuşi aceste înălţimi una după alta. La început nu voiră să spună nimic, dar mai apoi mărturisiră că românii li se păruse imposibil, că noi să trecem cu trupe numeroase şi artilerie peste muntele Hoztag înalt de 1500 metri, complect acoperit cu zăpadă şi pe care nu te puteai urca atunci de cât pe o singură potecă. Se crede că noi cei de dincolo vom urma singurul drum ce trecea pe vale.

În loc de aceasta ai noştri ştiuseră să răzbească prin deşisuri de codru, peste povârnişuri drepte şi peste prăpăstii şi înconjuraseră înălţimile ocupate de români deodată din mai multe părţi. La această surpriză nu se aşteptaseră românii. Într'adevăr aceste înconjurări, ce se execută de trupe restrânse sub conducerea unui locotenent sau suboficer cu spirit de iniţiativă, fac parte dintre cele mai meritoase fapte ale războiului mic şi învederează spiritul de invenţiune şi instrucţiunea desăvârşită a trupelor noastre, punându-le într-o lumină cu totul nouă.

Amândoi prizonierii vorbeau o nemţească strică. Cel mai tânăr sublocotenent, era student în matematică, iar cel mai în vârstă, un locotenent în activitate, zăcuse fiind rănit până în timpul din urmă într'un spital din Iaşi. Acolo fu sese vizitat cu câteva zile în urmă de regina Maria, în timp ce regele se afla după cum spunea el — la cartierul general în apropiere de Iaşi. L'am întrebat, despre starea de spirit din ţară. Pentru moment lumea e de sigur deprămată, răspunse el, — dar se pun speranţe în viitor.

— Ce speranţe se pun în viitor?  
— Se nădăjduieşte victoria înfelegerei.

— Deocamdată nu se prea vede însă nădejde, — răspunse el.

— Atunci de sigur că nu ştii că francezii au cucerit Metz? ripostă el surprins.

— Acesta e lucru nou pentru mine.

— ...şi că ruşii sunt la Kovel.

— Nici despre aceasta n'am auzit.

— ...şi că italienii au cucerit Triestul?

— De unde ai d-ta toate aceste ştiri?

— Ne-au fost comunicate.

— Sunt numai zvonuri de regiment sau vi s'au comunicat oficial?

— Ni s'a făcut cunoscut.

Din întâmplare aveam la mine câteva comunicate ale duşmanilor noştri precum şi ultimele hărţi ale fronturilor, aşa că putui să le arăt adevărul. În fine îşi aruncară unul altuia o privire, care spunea lămurit: Urit am mai fost traşi pe sfoară!

Oricât de nedemne sînt asemenea mijloace pentru a ridica moralul soldaţilor, ele sunt mult întrecute în ridicul şi josnicie de un ordin al comandantului de diviziune român, generalul Stratulescu, care spunea textual următoarele:

„Căpărăile şi comandantii unităţilor vor chema să se adune toţi soldaţii şi să li se desluşesească anume ce apasă ţara şi poporul. A nu da înapoi dela front este datoria sfântă, mai cu deosebire unde fraţii rămaşi în ţară duşmană se roagă după ajutor şi eliberare din jugul străin. Se va lămurii fiecăruia limpede că după ştirile ce posedăm din teritoriul ocupat de inamic, prizonierii sînt trataţi acolo cu cruzime, sînt bătuţi şi schilodiţi. Apoi ei sînt siliţi a munci zi şi noapte fără odihnă şi fără adăpost, la sease oameni li se dă zilnic numai câte o pâine, ei sunt batjocoriţi şi sînt siliţi a umbla desculţi în ţara

## La examen.

Băncile sunt pline şi acum, ca şi altă dată: la dreapta băieţii şi la stînga fetiţele. Cei mai mari sunt toţi cu ochii în carte, iar cei mici stau cu mâinile pe bancă şi privească tăcuţi părătele din faţa lor. E al doilea examen din vremea războiului şi nu mai este zburdălnicia de altădată. Nu mai strigă nimeni de lângă fereastră:

— Tăceţi, că vine domnul protopop!  
Li-e tot atât acum, vine ori nu vine. Nici masa nu e împodobită cu flori, nu se mai întrec fetiţele care de care să aducă flori mai frumoase... Le-a spus „domnişoara” — că florile vor trebui altădată: atunci când între cântece de biruinţă vor veni acasă cei duşi departe... Altădată era plină curtea de bărbaţi şi femei, cari venea s'audă: ce spoi le-a făcut odrasla. Acum numai câte-va femei, au venit numai așa ca să poată zice și ele c'au fost la examen.

În sfârșit vine domnişoara tot într'un suflet, Veturia, fata popii, dascălă de estimp, că dascălul e dus în oaste. Iar după dânsa protopopul, popa

şi un ofiţer, nepot de al popii, care era în concediu şi se nimerise la popa. Apoi cele câte-va femei din curte. Altădată se ţinea „oraţie”, acum după Tatăl nostru trec de dreptul la examen. Băieţii răspund încet la toate întrebările, răspund şi fetiţele, un pic mai cu frică, dar răspund şi ele. O fetiţă din banca întâi se uită pierdută la ofiţer şi când o întreabă şi pe ea — tresare ca dintr'un vis. Răspunde tremurând în tot trupul.

— Biată copilă — şopteşte popa ofiţerului, ce „druck” pe dânsa! N'aş vrea să fiu acum în locul ei...

— O, îi răspunde acesta — să vezi în tranşee! Că ştii... şi pe acolo vine „druckul” câte-o dată!

Se deschide uşa şi se face o mişcare neobişnuită în şcoală. Intră un ostaş, sergent. E dascălul satului. Abia de un sfert de ceas a sosit în sat, la „urlaub” — şi i-a spus soţia sa că în şcoală se ţine examen. Un zâmbet uşor se strecură de-odată pe buzele copiilor, acum toate privirile se îndreaptă către dânsul. El dă mâna cu protopopul şi cu ceilalţi şi se aşează pe un scaun.

Ascultă cu mare atenţie răspunsul copiilor şi din când în când se scoală şi se apropie de bănci. Îşi pune mâna pe capul câte unui băiat, îl mângăie pe frunte şi apoi se întoarce iar la scaun.

Vine rândul „computului” şi băieţii cei mari ies la tablă. Domnişoara Veturia le dă problema şi ei le resoalvă pe rând. Iar câteodată se ametească şi ofiţerul şi dă şi el câte o problemă. Un băiat trebuie să socotească ajutorul de război ce-l capătă mamaşa în trei luni de zile... iar altul „lenungul” ce-l capătă o companie de ostaşi într'o zi.

În urmă vin la rând fetiţele. O copilă de unsprezece ani, cu capul gol şi pe părul împletit în o coadă e la tablă, se uită la ofiţer şi aşteaptă întrebarea.

— Tatăl tău îţi dă 35 de coroane să mergi la târg, — zice ofiţerul. Cumperi 18 metri de giolgiu cu câte 1 cor. 40 fill. metrul, câţi bani îţi mai rămân?

Biată copilă îl ascultă până la sfârșit şi apoi îşi îndreaptă privirile către Dşoara Veturia. Iar Dşoara Veturia îi mai spune odată:

— Mamă-ta îţi dă 35 coroane...

— Tatăl tău — o intrerupe ofiţerul.

— Tatăl-său a murit pe câmpul de război şi răspunde acum Dşoara Veturia, iar ochii fetiţei se umplu de lacrimi.

Popa se pleacă la urechea ofiţerului şi-i şopteşte că a venit scrisoare dela un ostaş, care a văzut cu ochii până când a căzut tatăl copilei lovit de un glonţ al duşmanului. Ofiţerul tocmai voia să-şi îndrepte întrebarea, să spună că el vorbeşte despre timpurile dinainte de război, dar acum îşi schimbă planul.

— Nu cred să fie mort tatăl-său, — zise el către Dşoara Veturia. — Va fi fost rănit greu şi așa va fi ajuns prizonier la Ruşi... Că prind şi Ruşii câteodată câte un rănit de-ai noştri şi atunci se laudă în lumea mare c'au prins atâtea şi atâtea mii...

Apoi se îndreaptă către fetiţă.

— Se sfârșeşte războiul şi vine tată-tău acasă. Şi... îţi dă 35 coroane să mergi la târg...

Ochii fetiţei se înseninează, o bucurie dulce poşi citi pe faţa ei... şi rezolvă problema în câte-va minute...

Între femeile de lângă uşa se face o mişcare vie, una dintre ele îşi înalţă capul peste al celorlalte şi nu să poate răbda să nu strige:

— O, ţină-te Dumnezeu cu sănătate, Domnule!

Examenele se sfârșeşte cu un cântec dulce, cântat de toţi copii, dar... peste toate glasurile dominează cel al fetiţei cu cele 35 coroane:

Maică sfântă şi aleasă,  
Cea mai sfântă între sfinţi,  
Adă iar în pace — acasă  
Pe ai noştri fraţi, pe ai noştri părinţi  
Să se uite-n lumea toată  
Lacrimile omeneşti,  
Maică sfântă, precurată,  
Binecuvântată ești.

Se împraştie toţi cari încătrău, protopopul cu suita se duc la popa. O femeie merge alături cu ei şi când ajung la poarta popii se apropie sfioasă de ofiţer:

— Oare chiar așa să fie, Domnule? — E prins la Rusia?

Septimiu Popa.



în care au fost născuți și crescuți. Aceia, care din nefericire se îmbolnăvesc, sînt lăsați să zacă ca și câinii prin șanțuri și pe câmpii.

Și la urmă, în loc ca trupurile lor să fie înmormântate creștinește, ele se fierb în cazane spre a extrage glicerina dintr'insele. Dar mai mult încă, din știri ce am extras din scrisori prînse, reiese că în teritoriul ocupat, toți românii sînt înrolați și trimiși din nou în războiu contra fraților și prietenilor de ieri.

Acest „general de glicerina” crede că poate prezenta asemenea prostii oamenilor săi.

În cursul raitelor mele am întâlnit multe sute de prizonieri: nu am văzut nici unul desculț sau mîncînd din greu. Din contră! s'ar putea zice despre ei același lucru, pe care l'au pus oamenii noștri atât de des la vederea prizonierilor ruși: „Fericit și mulțumit ca un prizonier ruski”. Și întrucît privește soarta locuitorilor din teritoriul ocupat, este caracteristic comunicatul comandantului german din Soveja, că vin la el aproape zilnic români, pentru a cere dreptate și ocrotire în contra abuzurilor conlocuitorilor lor, care i-au jefuit, când se refugiaseră în munți la sosirea trupelor noastre. Da, nenorociiții speriați de zvonurile răspândite, intenționat, că oamenii noștri taie gaturile femeilor și copiilor, se refugiaseră în munți cu toate vitele lor. Dar boii și berbecii, mai cu minji decît stăpînii lor, se deslegaseră în timpul nopții și se întoarseră în vechile lor grajduri. Apoi le-au urmat locuitorii, rugându-se tremurînd de oamenii noștri, ca să-i cruțe, și le-au oferit câteva găini drept dar de ospitalitate.

## Știrile zilei.

**Dela primăria orașului nostru** primim următoarele spre publicare.

Res. Kanonenbatterie 2/53.

On. oficiu al Primăriei orașului Brassó.

in Brassó.

Feldpost, 404 Ianuarie 15/1917.

Un reșcript cu datul cel mai recent din cercurile cele mai înalte dă ordin să se înființeze în sinul singuraticelor corpuri de trupe „Casă militară.”

— Deoarece bateriile noastre s'au alcătuit din regimentul 34 resp. 35 brașovean și astfel feciorimea este recrutată tot din jurul Brașovului, ne luăm voie a invita Primăria orașului Brassóca întrucît îi vor permite împrejurările în aceste timpuri turburate, să sprijinească înființarea Casei noastre militare dela Bateriile noastre, pe lângă altele și cu cărți cetite colectate din sinul poporului scrise în limbile maghiară, germană și română precum și cu Reviste ilustrate, și altele — întrucît s'ar afla printre cetățenii D-Voastră vreni cari să ne concedați și pună la dispoziție și vre-un gramofon fie chiar și mai folosit, comandamentul nostru le-ar fi foarte recunoscător.

A. B.

iscălitura nedescifrabilă.

**Direcțiunea de Poștă și Telegraf Reg. Ung.** în Brassó! Sub Nr. 1183/1917 aduce la cunoștința tuturor, că primirea și espedarea de pachete, cu ziua de 23 Februarie, a reîntrat din nou în ordinea avută în interiorul Țării, în Austria, Bosnia și Herțegovina, Germania precum și la alte centre de poștă din străinătate, și începînd cu ziua amintită se pot da din nou pachete la poștă. Publicul trimițător e rugat, că avînd în vedere marea aglomerație de pachete de poștă în zilele de azi, să fie cu mare atențiune la scrierea adreselor pentru că acestea să fie cât se poate de clare, curate și ușor de descifrat.

Brassó 23 Februarie 1917.

(L. S.) Iscălitura nedescifrabilă.

**Tariful Băilor Eforici.** Scumpetia cea mare și lipsa de lem e de foc a silit administrațiunea Băilor să fixeze următorul tarif nou:

Prețul băilor de abur.

O baie de abur înainte de masă va costa . . . . . K. 3—

O baie de abur după masă va costa . . . . . K. 2—

O baie de abur Vineri după masă pentru militari și civili . . . K. 1-20

Prețul băilor de puțină:

O baie de puțină clasa I-a pentru civili . . . . . K. 3—

O baie de puțină clasa II-a pentru civili . . . . . K. 2—

O baie de puțină clasa I-a pentru militari . . . . . K. 2-50

O baie de puțină clasa II-a pentru militari . . . . . K. 1-80

Băile sunt deschise deocamdată: Marția a. m. pentru bărbăți

Vineria a. m. „ „

Vineria d. m. „ „

Sâmbăta a. m. „ „

Dumineca a. m. „ „

Sâmbăta d. m. pentru damc.

Rufe și săpunul sunt cuprinse în prețuri. Valabil de azi.

Administrațiunea Băilor Eforici.

## America și războiul submarin.

### Indecizia președintelui Wilson.

Haaga. 23 Feb. Știri sosite aici din Newyork și Washington arată, că ținta lui Wilson continuă a fi șovăitoare. Se crede că numai atuncia președintele Wilson va lua o hotărîre, când va fi scufundat vreun vapor, care va avea americani pe bord. În schimb însă nu se știe ce va face Wilson în cazul, când nu va fi scufundat de submarine un vapor cu americani, și când războiul înăsprit de submarine va avea numai de urmărire împedecarea navigațiunii americane în Ocean.

Ministrul de război american Backer va propune congresului american un proiect de lege al statului major prin care se introduce serviciul instruețiunii militare obligator pentru toți.

Ziarele pariziene anunță că recrutarea a început în Statele Unite și dă rezultate favorabile.

O telegramă din Washington afirmă că Wilson speră că va putea încă împedica proclamarea războiului contra Germaniei.

Ministrul de externe Lansing a propus în Senatul american să se dea deplină împuternicire lui Wilson să dispună asupra flotei și armatei americane.

În aceasta măsură, ziarele engleze văd un semn că America pășeste în război, — căci Wilson căpătînd în chipul acesta puteri dictatoriale, va putea la orice moment se declara război, fără se întrebe Senatul. Căci o propunere la fel a fost acceptată și la 1898 înainte de războiul Americii cu Spania.

### Ruperea relațiilor diplomatice între Uniune și Turcia.

Congresul american continuă să țină desbateri importante. Wilson voește să ceară dela congres puteri dictatoriale. În cercuri competente se crede și acum încă, că nu se va produce o declarație de război către Germania. Și ruperea relațiilor diplomatice cu Austro-Ungaria va putea fi împedecată, în schimb însă pare sigură ruperea relațiilor diplomatice între America și Turcia.

### Japonia furnizează Statelor Mexico material de război.

Ingrijorarea provoacă în cercurile americane faptul, că Japonia face actualmente mari pregătiri și înarmări maritime furnizînd și statului Mexico un bogat material de război. Sunt temeri, că Japonia asteaptă numai ea America să intre în război cu Germania, ca împreună cu Mexico să se răfuiească cu Statele Unite.

### „Ne apropiem de bătălia finală!”

Berlin 23 Feb. Parlamentul german sa întrunit iară. Președintele Reichstagului dr. Kaempf a deschis ședința cu următoarea vorbire:

Dacă speranțele nu ne înșală ne apropiem de bătălia finală, și hotărîtoare în aceasta cumplită încercare a popoarelor. Conduc de gândurile cele mai nobile, împăratul Germaniei cu aliații săi au întins mîna pentru pace dușmanilor. Aceasta mîna a fost respinsă cu batjocură și dispreț. Față de aceasta respingere Germania și aliații ei voiesc acum fără restrîngere să se folosească de acea armă, care ia fost creiată de forța de acțiune și de tehnica populației germane. (Aplauze vii.) În acest moment grav, sîrbătoresc în care trăim, suntem siguri, că nu vom depune această armă a noastră pînă ce nu ne vom ajunge țelul. Apărarea independenței și liberarea țării noastre. În momentul acesta când suntem pe cale să intrăm în lupte noi și serioase adresăm salutul nostru cu admirație armatelor viteze germane și aliate, flotei noastre cu incomparabilele ei submarine cu curajul și disprețul lor de moarte caracteristic germanului (Vii aplauze) și genialilor conducători probați pe mare și uscat. Salutăm întregul popor german, care ca niciodată lucrează acum pentru împărat și țară cu toate marile greutăți, pentru libertatea și independența patriei.

### Cancelarul german va vorbi astăzi de situația generală.

„Berliner Tageblatt” află că cancelarul Germaniei va ținea Marți un important discurs în Reichstag despre politica externă și situația războiului.

### Socialiștii Ententei contra continuării războiului.

Amsterdam 23 Feb. Ziarul italian „Secolo” publică o știre că în luna Martie va avea loc la Paris un congres al socialiștilor Ententei. Cea mai mare parte din delegații congresului sunt contra continuării războiului.

### Starea de spirit a Parisienilor.

Zürich, 29 Feb. „Neue Züricher Zeitung” publică următoarea descriere a corespondentului său din Paris despre viața de acolo: Parisul în iarna grea a anului 1917, în regimul blocadei neîndurate nu mai are nimica din vechia înfățișare a unei vieți tihuite și fără de grije. Jale, lipsă și grije pentru viitor sălășuiesc acum în cartierele săracilor, ca și în ale bogașilor. Dar și încredere și mîndrie și simț de jertă pentru patrie se poate găsi acolo. Incerci sentimentul, că pacea se apropie cu pași uriași și că anul acesta va fi ultimul pentru grelele încercări. Se poate, că amintirea cea mai aprigă în acest războiu pentru parizieni vor fi aceste săptămîni reci de iarnă fără cărbuni, unde oameni eleganți umblau pe stradă cu lădița de cărbuni sau așteptînd în coridoarele operii mari, să le vie zîndul pentru câteva chilograme de cărbuni. Caracteristicu și cuvîntul spus de ministrul Herriot în camera franceză, când a fost asaltat de atîția deputați în chestia crizei de cărbuni: „Dacă aş avea cărbuni domnilor, i-ași duce în spinare în casele tuturor.”

## Războiul submarinelor înăsprit.

### Cum se consolează englezii.

În Camera engleză, primul lord al amiralității ministrul Carson a vorbit despre periculul submarinelor și a declarat:

— Grație marelui flote engleze, țara noastră a suferit mai puțin lipsuri de cît ori care altă țară în război. Flota noastră a transportat în timpul războiului, 8 milioane oameni. 9 milioane tone de materii explozibile, peste un milion de răniți și bolnavi, flota noastră a controlat anul trecut în largul mării 15.350 vapoare străine. Amenințarea cu submarinele nu-i o amenințare nouă, ci e un pericol, care în lunile dia urmă ne-a privit tot mai aspru în față. Amenințarea e grea și nu-i cu totul deslegată. Vom căuta mijloace pentru a slăbi această amenințare. În ultimele 2 luni, a crescut la 47 procente numărul vapoarelor noastre comerciale înarmate. Pierderile noastre în urma submarinelor sînt destul de grave, dar nu sunt așa de mari ca cele raportate de germani. Cu toate jertfele și suferințele legate de scufundări, încă n'ați auzit din gura unui marinar că ar refuza să plece în largul mării. De aceea vom căștiga războiul. Oricît au fost enervate și speriate toate statele neutrale, ele vor urma pilda noastră și în scurt timp vapoarele neutrale vor pleca din nou în largul mării. Propun să publicăm zilnic pierderile noastre de vapoare comerciale, sosirea și plecarea vapoarelor noastre de război, precum și lista acelor vapoare care au fost atacate de submarine, dar au scăpat, Carson a spus apoi un submarin german a fost capturat cu tot echipajul de un distrugător englez. Un alt submarin a fost atacat cu bombe de un aeroplan englez. Flota noastră dispune acum de 400.000 marinari, asta e o dovadă a puterii flotei engleze.

— Ministrul blocadei engleze, Lord Robert Cecil a declarat unui ziarist american:

— Pînă acum submarinul a avut puțin efect asupra importului englez de articole de hrană, dar a intervenit cu oarecare extensiune în comerțul între popoarele neutrale. Acum popoarele neutrale în drumul lor din America spre Scandinavia și Holanda sau viceversa, nu mai voiesc să se oprească într'un port englez. Declarația de pirajă germani nu-i o vorbă goală, de păcăleală, dar nu poate să se traducă într'o nimicire generală, ci numai o parte foarte mică vapoare cad jertfă.

### Vapoare scufundate.

Wolff Bureau află că un submarin german a scufundat la 17 Februarie în Marea Mediterană vaporul italian „Minos” de transportat trupe de 2454 tone. Vaporul avea pe bord 1000 soldați o mare cantitate de Munițiuni și aur în valoare de 3 milioane mărci pentru Salonici Echipajul vaporului și toate trupele s'au înecat, afară de 2 soldați cari au fost salvați de submarinul german.

— Două submarine germane întoarse ieri în portul german raportează că an scufundat 46 vapoare între altele vapoare de 9100 tone cu cărbuni, 3000 tone cu fier, 3500 tone cu articole alimentare, 2200 tone cu grâu și fân. Un vapor de 2700 tone avea material de război pentru Italia. un vapor avea 700 tone zinc, alt vapor avea 300 tone copite, în fine un vapor cu 7000 tone petrol Un tun a fost capturat.

Unul din aceste submarine germane victorioase a stat sub comanda căpitănelui Staindrink și submarinul lui a scufundat 23 vapoare.

Alte vapoare ale Ententei scufundate sînt.

Vapoarele engleze: „Corse” de 6242 tone, „Brigade” de 425 tone, vapoarele olandeze ce stau în serviciul Angliei: „Orstmarsson” și „Trowpenberg”, „Fales of Aften” de 1963 tone, „Dukat”, de 1432 tone, 2 vapoare franceze din Boulogne.

Știri din Londra anunță: Au fost scufundate vapoarele engleze „Persem” de 6748 tone, „Corso”, „Rosalia”, „John Nules” de 637 tone. Cu vaporul Rosalie, s'au înecat și toți ofițerii și marinarii vaporului. Au mai fost scufundate: vaporul francez „Algerie” de 4000 tone, vaporul grec „Regina Olga” în canalul Mănecii, vaporul olandez „Ambo” de 3528 tone și vapoarele suedeze „Skogland” și „Teewyn.”

Ziarul „Politiken” din Kopenhaga vorbește de actele îndrăznețe ale crucișătorului auxiliar german „Pnyne” care în Oceanul Atlantic a scufundat 26 vapoare ententiste, iar alte vapoare capturate, le-a înarmat și au pornit și ele sub drapel german după vînat.

Acum au pornit în urmărirea acestui crucișător german, 11 vapoare engleze de răzcoi și mai multe vapoare franceze și japoneze.

## Războiul mondial.

### Situația.

Englezii se pot fîli că au cucerit în regiunea Somme niște părți de poziția înămolite și părăsite de Germani. Alte succese a-le dușmanilor noștri nu avem de înregistrat, căci pe toate fronturile atacurile lor au fost respinse.

### Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 24 Februarie. Pe nici unul din cele 3 fronturi nu s'au întîmplat evenimente mai esențiale.

Höfer  
sub șef de stat major.

### Comunicatul oficial al marelui Cartier german.

Berlin 24 Februarie. Frontul apusean: La cotitura Wytsäte focul de artilerie a fost violent. Pe linia Artois am respins prin luptă mai multe detașamente engleze de explorare. — În regiunea Somme englezii au înaintat pînă la singuraticele părți de poziții pe cari le-am fost lăsat mai înainte și cari erau înămolite în Champagne Francezii în ziua de 15 precum și întreagă noaptea spre sud dela Ripont au atacat spre a-și recupea pozițiile ocupate dela ei, — toate atacurile le-au eșuat. — Pe țarmul dinspre apus al lui Maas un detașament dușman spre nord-ost dela linia de luptă a pătruns în unul din primele noastre tranșee, printr'un contra atac îndeplinit foarte repede ne-am curățit poziția făcînd și prizonieri. —

Frontul răsăritean: Din cauza gerului aspru nu am avut evenimente mai de valoare. —

Frontul macedonian: Focul îndreptat dinspre mare în potruva unor ținuturi grecești mai ales asupra celor situate spre ost dela Strumma, din partea englezilor a fost paralizet de focul nostru. —

Ludendorff  
șeful statului major.

### Comunicatul Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 25 Feb. Frontul răsăritean: Spre nord-vest dela patul Taster dușmanul în urma unei pregătiri artileristice de teren au atacat unele poziții dar au fost respinși. Alte evenimente nu au obvenit.

Frontul italian: Pe linia de luptă din apropierea mării, focul de artilerie favorizat și de împrejurări, acum aproape în fiecare zi este. În strîmtoarea dela Görz pe sectorul Vertojba ieri s'a dezvoltat o luptă de artilerie și de aruncat bombe iar după aceasta, mai multe companii italiene acoperite de un foc tare au atacat pozițiile noastre și le-a succese a pătrunde în pozițiile noastre prime de unde apoi i-am respins cauzându-le pierderi grozave și alungându-i pînă la pozițiile lor.

În Balcan situația este în genere neschimbată.

Höfer  
sub. șef de stat major

### Comunicatul oficial al marelui Cartier German.

Berlin 25 Feb. Frontul apusean: Spre sud dela Jppern precum și între Arras și Armentieres am respins încercările de înaintare ale englezilor, cari după pregătire prin un foc puternic ne-au atacat Spre apus dela Lievien, trupele noastre de atac, pe când își îndeplineau misiunea de explorare, au pătruns adînc în pozițiile dușmanului, distrugându-le s'au reîntors cu numărăși prizonieri. În regiunea Somme, și îndeosebi între Sailly și Bouchavesnes din timp în timp luptele de artilerie au fost mai violente. Întreprinderea Francezilor în finalul dinspre ost de St. Michiel, a rămas fără rezultat. Întreprinderea noastră îndreptată mai ales în regiunea păduroasă de cătră Mosel ne-a adus 12 prizonieri. La Lussen pe partea apuseană dela Vozezi, trupele noastre de atac au adus 30 de prizonieri. În noaptea de 24 în pădurea situată spre ost dela Saarlben, prin focul nostru s'a aprins și a căzut un balon dușman.

Frontul de ost: Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Nu a devenit nici un eveniment mai deosebit.

Linia de luptă a arhiducelui Iosif: În strîmtoarea Tatar în partea nordică a Carpaților păduroși, a eșuat un atac rusesc.

Frontul Mackensen și frontul Macedonean: Mici ciocniri de patrulare.

Ludendorff  
șeful statului maior.

### Comunicatul oficial al marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 26 Feb. Frontul răsăritean: La Grupa armată a comandantului Mackensen nu e de anunțat nici un eveniment mai esențial.

Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: Spre nord-vest dela strîmtoarea Tatar, trupele noastre în lupte de granate de mîna au respins un nou atac al Rușilor

Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Spre sud de Bizozany am respins o încercare de înaintare rusească. — Spre apus de Lück trupele noastre de atac au răpus mai multe patrulare de tabără dușmane.

Frontul italian: Pe linia de luptă mai aproape de mare și pe câteva secțore tiroleze azi după prînz s'a început din nou focul tare aspru de artilerie. — La Vertojban trupele noastre au pătruns noaptea în șanțurile foarte întărite de dușman, au distrus pozițiile și afar de câți-va oameni pe cari i-au făcut prizonieri, au nimicit întreagă trupa ce susținea aici tranșeele.

Frontul sud-ostic: Situația neschimbată.

Höfer  
sub șef de stat major.

### Comunicatul oficial al marelui Cartier german.

Berlin 26 Februarie 1917. Frontul apusean: Încercările de înaintare ale Englezilor pe cari le-au făcut la Armentyer și între Avre, și din cari unele au fost făcute după o pregătire cu foc viu de artilerie altele însă prin surpriză, toate au fost zadarnice, eșuînd în focul nostru. Spre sud dela Vernay în Champagne Francezii încă ne-au atacat, însă fără nici un rezultat. Între Maas și Mosel detașamentele noastre de explorare au avut ieri întreprinderi succese. Dușmanul în lupta mare de aeroplane de ieri a perdut 8 aeroplane, două din acestea au făcut parte din acel roiu de aeroplane cari au bombardat ținutul de la Saar, dar fără nici un rezultat.

Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Spre apus dela Aa am alungat trupe volente rusești. Dealungul liniei ferate Kove-Lucki exploratorilor noștri le-a succese a prinde o trupă de asigurare de tabără dușmană. Sre sud dela Bazozany atacurile parțiale ale Rușilor au eșuat.

Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: Spre miază noapte dela strîmtoarea Tartar în tocmai ca și în zilele precedente așa și acum a eșuat atacul plănuț de Ruși de al da cu o putere excepțional de mare.

De pe linia de luptă a Comandantului Mackensen precum și de pe Frontul macedonean nu s'au anunțat evenimente mai esențiale.

Ludendorff  
șeful statului maior

## Ultima oră.

### America vrea să introducă serviciul militar obligatoriu.

Haaga 26 Feb. Din Washington se comunică că Senatul a votat cu unanimitate proiectul lui Wilson prin care îl împuternicește de a întrebuița forțele combatante americane pentru apărarea comerțului, vieții și a proprietății cetățenilor americani. Pe baza acestei împuterniciri, Wilson a supus Congresului spe-desbateri un proiect de lege pentru introducerea obligatorie a serviciului militar.